

Notă de informare privind jurisprudența Curții – Nr. 144

August-septembrie 2011

M. și C. împotriva României - 29032/04

Hotărârea din 27.9.2011 [Secția a III-a]

Art. 3

Obligații pozitive

Omisiunea aplicării efective a mecanismelor de drept penal destinate protecției minorilor împotriva abuzurilor sexuale: *neîncălcare*

Art. 8

Obligații pozitive

Omisiunea aplicării efective a mecanismelor de drept penal destinate protecției minorilor împotriva abuzurilor sexuale: *încălcare*

În fapt - Primei reclamante i-a fost încredințat fiul său, cel de-al doilea reclamant, după pronunțarea divorțului de tatăl minorului, căruia aceasta îi reproșa comportamentul violent. Trei ani mai târziu, la puțin timp după obținerea dreptului de vizită de către tată, aceasta a formulat o plângere împotriva lui pentru abuzuri sexuale asupra minorului. Plângerea persoanei în cauză a fost susținută de un certificat medical emis cu câteva zile în urmă care indica faptul că minorul prezenta leziuni anale ce ar fi putut fi cauzate de violențe de natură sexuală. Au fost ascultați mai mulți martori. Prima reclamantă și fostul său soț au fost supuși testului poligraf, care a relevat faptul că acuzațiile privind violențele de natură sexuală formulate de reclamantă erau puse sub îndoială, în timp ce răspunsurile fostului soț erau sincere. Astfel, autoritățile au decis încetarea urmăririi penale cu privire la acesta din urmă. În acest timp, reclamanta a solicitat și a obținut plasarea temporară a fiului său într-o instituție de stat, unde minorul a fost găzduit mai mult de un an. Ambii părinți au primit dreptul de a vizita minorul o dată pe săptămână, dar niciunul dintre ei nu putea să-l ia acasă. Minorul a fost reîncredințat mamei sale în octombrie 1999, ca urmare a cererii de revocare a măsurii de plasament formulată în acest sens.

În mai 2001, prima reclamantă a formulat o acțiune civilă, având drept scop să limiteze dreptul de vizită al fostului soț. Instanța sesizată cu această acțiune a concluzionat că reclamanta hotărâse să-l îndepărteze în totalitate pe tată din viața minorului întrucât acesta fusese exclus cu puțin timp înaintea divorțului din congregația Martorilor lui Iehova. Instanța a completat că nu poate fi exclusă posibilitatea ca reclamanta să fi cauzat ea însăși leziuni minorului cu scopul de a-l acuza pe tată de toate acestea. În final, instanțele interne au respins plângerea reclamantei pe motiv că parchetul a dispus încetarea urmăririi penale împotriva fostului soț al acesteia.

În drept - Art. 3 și 8: Art. 3 și art. 8 din Convenție impun statelor obligația pozitivă de a adopta dispoziții legislative de natură penală care să sancționeze eficient abuzul sexual asupra minorilor și să le pună în practică prin cercetarea și judecarea penale eficiente. Sarcina Curții este de a examina dacă ancheta penală în prezenta cauză a prezentat deficiențe care să ducă la încălcarea

obligațiilor pozitive ale României cu privire la cel de-al doilea reclamant. Este recunoscut faptul că autoritățile române au avut o sarcină dificilă, în măsura în care se confruntau cu o situație delicată, cu versiuni conflictuale privind evenimentele și puține probe directe.

Autoritățile au reacționat cu diligență la cererea reclamantei de a-l plasa temporar pe fiul său într-o instituție de stat pentru a-i asigura protecția. Au fost ascultați martori și au fost efectuate rapoarte medico-legale și expertize precum și teste poligraf. Cu toate acestea, organele de urmărire penală nu au verificat credibilitatea tuturor declarațiilor martorilor. În plus, acestea au decis încetarea urmăririi penale împotriva tatălui celui de-al doilea reclamant fără să țină cont de instrucțiunile procurorului ierarhic superior și și-au întemeiat decizia exclusiv pe elementele de probă deja disponibile. Și mai important, autoritățile interne nu au cercetat dacă faptele tatălui celui de-al doilea reclamant ar putea să primească o altă încadrare juridică – lovirea sau alte violențe - deși analizaseră această posibilitate. Acestea nu au examinat posibilitatea de a începe urmărirea penală împotriva primei reclamante. Acestea au acordat o mică importanță vulnerabilității speciale a tinerilor și factorilor speciali psihologici implicați în cauzele privind agresiunile de natură sexuală asupra minorilor. În cele din urmă, ancheta s-a desfășurat cu întârzieri semnificative. În concluzie, autoritățile nu au examinat toate posibilitățile existente pentru a cerceta cauza în mod complet, neîndeplinind astfel obligațiile pozitive aflate în sarcina lor de a combate efectiv formele de agresiuni de natură sexuală.

Concluzie: încălcare în ceea ce privește capătul de cerere referitor la cel de-al doilea reclamant (șase voturi la unu).

Art. 8: Prima reclamantă s-a plâns în plus și de a fi fost separată de fiul său în temeiul măsurii de plasare a acestuia într-o instituție publică pentru mai bine de un an. Curtea reține că această măsură a fost luată la cererea reclamantei cu scopul de a-l proteja pe minor de atmosfera violentă din familie. În timpul șederii sale în instituția publică, minorul a avut întâlniri regulate cu cei doi părinți în cadrul vizitelor săptămânale. Niciun element nu demonstrează sau nu indică faptul că întâlnirile cu tatăl său au fost vătămătoare pentru minor. Autoritățile au dovedit prudența și vigilența necesare în această situație delicată și nu au acționat în detrimentul drepturilor primei reclamante sau al intereselor superioare ale minorului.

Concluzie: neîncălcare (unanimitate).

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru a accesa *Note de informare privind jurisprudența* (Notes d'information sur la jurisprudence)